

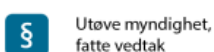
Du er her: [Hjem](#) / [Oppgavehjelp](#) / [Forurensning](#) / [Avfall](#) / [Følge opp forsøpling og ulovlig lagring av brukte gjenstander](#)

Følge opp forsøpling og ulovlig lagring av brukte gjenstander

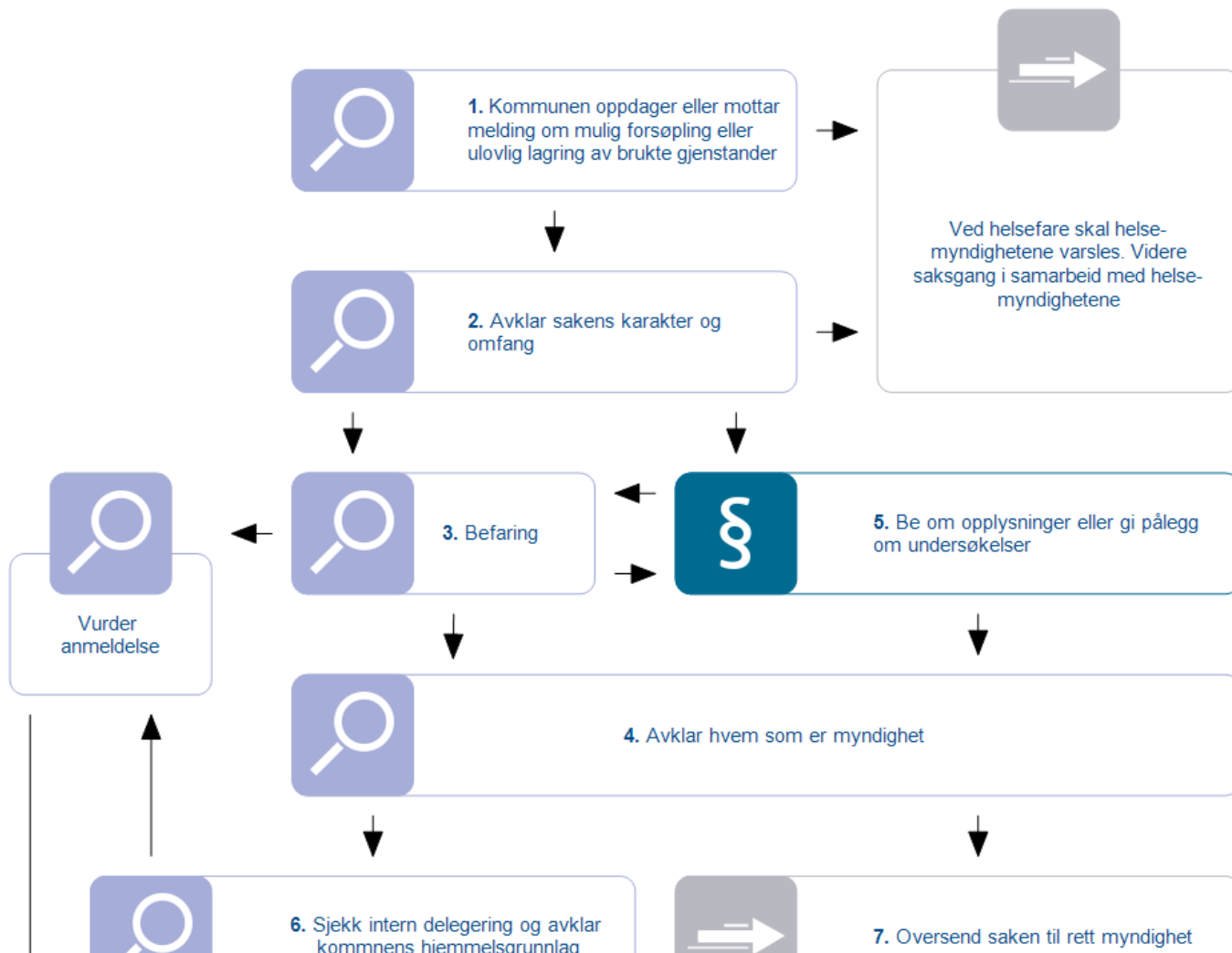
Kommunen er forurensningsmyndighet for oppfølging av forsøplingsaker og ulovlig lagring av brukte gjenstander.

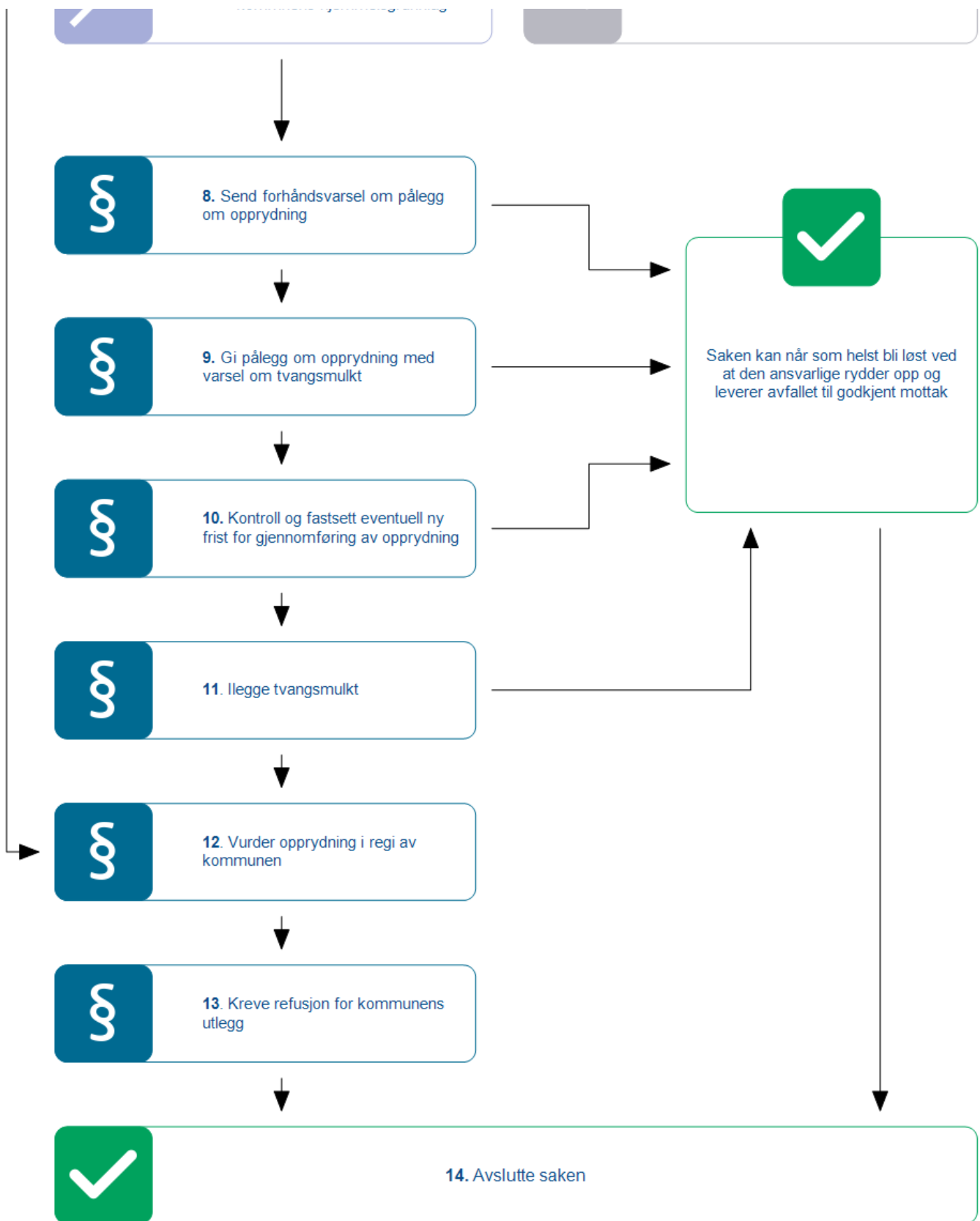
Åpne flytskjema

Klikk for å åpne flytskjema i eget vindu

Oppfølging av forsøplingsaker og ulovlig lagring av brukte gjenstander

Kommunen skal drive tilsyn med situasjonen og kan pålegge opprydning og fjerning av avfall og brukte gjenstander. Kommunen kan også pålegge den ansvarlige å sende inn nødvendige opplysninger eller gjøre undersøkelser. For å sikre at den ansvarlige rydder opp innen fastsatt frist, kan kommunen vedta tvangsmulkt med hjemmel i forurensningsloven. Kommunen kan i enkelte tilfeller også selv gjennomføre opprydningen og i etterkant kreve refusjon av forurenseren.

Kun de færreste forsøplingssaker eller saker om ulovlig lagring av brukte gjenstander, er så komplekse at det er behov for å gå grundig gjennom alle punkter nevnt over. For eksempel er pålegg om grunnundersøkelser kun aktuelt å bruke der hvor det har inntrådt en ulovlig forurensning, gjerne av noe diffust omfang og med spredningsfare. Mange saker kan løses ved en telefon til den ansvarlige. Andre saker krever oppfølging som beskrevet under.

1. Mistanke om mulig forsøpling eller ulovlig forurensning

Kan avdekkes ved at:

- kommunen mottar opplysninger om forsøpling eller ulovlig lagring av brukte gjenstander
- kommunen gjør en observasjon eller en kartlegging ved eget tilsyn av forsøplingssituasjonen i kommunen

Kommunen har ansvaret for å følge opp forsøplings saker. Dersom kommunen velger å ikke gi pålegg om opprydding i en sak som noen har bedt kommunen følge opp, er dette å betrakte som et enkeltvedtak som kan påklages, jmfør [forurensningsloven § 37](#) om pålegg om å rydde opp i [avfall](#) og lignende, eller betale for opprydding.

Når kommunen mottar meldingen, prøv å avklare mest mulig om sakens karakter og omfang, se punkt 2). Som et minimum må adresse, gårds- og bruksnummer eller annen stedsangivelse være kjent.

Så tidlig som mulig må du sjekke intern delegeringsfullmakt og avklare om din enhet har delegert myndighet til å behandle saken. Eventuelt avklare hvilken kommunal instans eller avdeling som meldingen skal sendes til.

2. Avklare sakens karakter og omfang

Målet med avklaringen er å innhente så mye relevant informasjon som mulig i en tidlig fase i saksbehandlingen. Først må du skaffe et overblikk slik at du kan vurdere sakens prioritet, og om saken er innenfor kommunens myndighetsområde. Deretter kan du gå grundigere gjennom de punktene som er nødvendige for å sikre et godt beslutningsgrunnlag. Ofte vil det være behov for å foreta en befaring i tillegg, før du konkluderer med hvordan saken bør følges opp videre og av hvem.

Store forsøplingsproblemer krever store tiltak, små problemer krever mindre tiltak.

Hva som skal avklares må tilpasses den enkelte sak:

2.1. Omfang og type av forsøpling eller ulovlig lagring av brukte gjenstander

Det første som må avklares er om saken gjelder deponering av [avfall](#), lagring eller hensetting av avfall eller brukte gjenstander som noen har et eierforhold til. Hva som kan regnes som avfall fremgår av [forurensningsloven § 27](#) om definisjoner.

Deretter må det avklares hvilken mengde det er snakk om. Gjelder for eksempel meldingen en søppelpose i en grøft, fem bildekk eller et berg av store og små dekk?

Hvordan avfallet eller de brukte gjenstandene er lagret, om lagringen er til sjenanse for noen, hindrer bruk av området, er skadelig for dyr eller mennesker eller medfører fare for forurensning, må også avklares.

2.2. Hvem som er ansvarlig

Det er avgjørende for kommunens handlingsrom i oppfølgingen av saken om det er grunneieren selv, lovlige leietakere eller noen andre som er ansvarlig for å ha plassert avfallet eller de brukte gjenstandene på det aktuelle området. Dette er nærmere omtalt under punkt 9) Pålegg om opprydding.

2.3. Hvor lenge forsøplingen eller den ulovlige lagringen har pågått

Det kan være viktig å avklare om dette er en enkeltstående hendelse eller noe som stadig inntreffer for å vurdere ansvarsforhold og egnede tiltak. For eksempel om dette er et sted hvor en eller flere personer ofte dumper avfall.

2.4. Årsaken til forsøplingen eller den ulovlige forurensningen

Dersom saken omhandler lagring av motorkjøretøy, kan det være av betydning å få avklart om disse er oppstilt eller lagret med tanke på "hobbymekking" i liten skala, eller om dette har karakter av næringsvirksomhet. Andre årsaker til forsøpling kan være hærverk eller mangel på lovlige disponeringsalternativer.

2.5. Lokalisering

Studer kommunens kart over området og avklar reguleringsformål, nærhet til overflatevann og brukerinteresser i området. Der det er fare for forurensning av grunnvannet, må du avklare om noen benytter grunnvann som drikkevannskilde. Sjekk også kommunens kart over sårbare arter og om noen av disse kan være berørt.

3. Befaring

Brevmal for innkalling til befaring: se under knappen "relaterte maler" til høyre.

Når en potensiell forsøplingssak er oppdaget, er neste steg ofte å dra ut på befaring. Målet med en befaring er å avklare:

- resipientforholdene
- hva området brukes til i praksis
- brukerinteresser og interessekonflikter
- endelig avklaring av sakens omfang og type forsøpling eller ulovlig forurensning, inkludert type [avfall](#) eller kasserte gjenstander, mengde og sammensetning
- dokumentere de faktiske forhold med bilder og eventuelt annet materiale

Dersom du har mistanke om at saken kan representere en vesentlig helsefare, for eksempel at drikkevannskilder eller badeplasser er berørt, kan det være aktuelt å varsle og invitere med en representant fra kommunehelsetjenesten. I saker med mistanke om ulovlig avfallshåndtering, som skulle hatt tillatelse fra Fylkesmannen ved miljøvernavdelingen, kan tilsvarende varsling og invitasjon være aktuelt.

[Forurensningsforskriften § 50](#) om rett til granskning, regulerer adgangen til å foreta befaring. En befaring kan gjennomføres uten at den er varslet på forhånd.

Imidlertid vil det normalt være fornuftig å kalle inn grunneier og eventuelt andre til befaringen, ikke minst for å sikre at de faktisk er tilgjengelige. [Forvaltningsloven § 15](#) gir regler for fremgangsmåten ved granskning.

Kommunen skal som hovedregel gi skriftlig tilbakemelding etter befaringen.

Tips til befaringen:

1. Sjekk ut på forhånd om det foreligger en [reguleringsplan](#) for det aktuelle området og eventuelle bestemmelser fastsatt i denne.
2. Skriv så omfattende notater som mulig under befaringen. Ta også mange bilder av selve problemområdet og av omgivelsene rundt. Dette letter arbeidet og argumentasjonen i etterkant.

I vurderingen av om det foreligger brudd på forsøplingsforbudet eller forurensningsforbudet, må kommunen blant annet legge vekt på:

- Er det fare for lekkasje eller er gjenstandene tømt for eventuelle kjemikalier?
- Inneholder gjenstandene elektrisk eller elektronisk utstyr?

- I hvilken tilstand er de kasserte gjenstandene i? Gjelder saken for eksempel lagring av rustne kjøretøy eller kjøretøy i god stand? Er kjøretøyene kjørbare?
- Hva er omgivelsene, og hvor sterkt avfallet skiller seg ut? Det kan for eksempel hende at en utrangert bil eller komfyr ikke virker skjemmende på en lagerplass, mens det i høy grad vil være skjemmende ute i naturen.
- Er avfallet lett synlig eller skjermet mot innsyn? Dersom avfallet for eksempel lagres på innmark, der allmennheten ikke har ferdselsrett, og i tillegg er skjermet mot innsyn, for eksempel ved beplantning, trenger avfallet ikke å virke skjemmende for omgivelsene.
- Er avfallet lagt i en uordentlig haug eller lagt opp ryddig?
- Er dette av midlertidig eller varig karakter?

4. Avklaring av myndighet

Hvis det viser seg at avfallsplassen eller området der forsøplingen foregår drives med tillatelse fra fylkesmannen, jamfør forurensningsloven § 29 om krav til anlegg for behandling av avfall, skal saken sendes over til fylkesmannen. I de tilfeller hvor det avdekkes forsøpling på bedriftsområder, må det avklares om bedriften har tillatelse fra fylkesmannen eller Miljødirektoratet. Saken må da sendes over til rette myndighet. Erfaringer viser at dette er tilfellet kun i et fåtall saker.

Dersom det ikke foreligger noen tillatelse fra fylkesmannen eller Miljødirektoratet, skal kommunen behandle saken ved å pålegge tiltak etter forurensningsloven § 7 fjerde ledd, om plikt til å unngå forurensning, eller § 37 om pålegg om å rydde opp i avfall og lignende eller betale for opprydding. Dette jamfør § 28 om forbud mot forsøpling. Dette vil være tilfellet i de fleste av sakene. Hvis det dreier seg om avfall i samband med utsalgssteder, turistanlegg, utfartssteder med videre vil også § 35 om avfall i forbindelse med utsalgssteder og lignende, være aktuell hjemmel.

5. Be om opplysninger eller pålegge grunnundersøkelser

For å få oversikt over saken, kan det være behov for ytterligere opplysninger fra den ansvarlige eller grunneier. I noen tilfeller er det tilstrekkelig å be om slike opplysninger, men i andre tilfeller kan det være hensiktsmessig å gi et pålegg om opplysninger etter § 49 i forurensningsloven om opplysningsplikt.

Kommunen kan også pålegge den ansvarlige å utføre undersøkelser eller prøvetakninger etter § 51 i forurensningsloven om pålegg om undersøkelse.

Dersom den ansvarlige ikke følger opp, kan det knyttes tvangsmulkt, jamfør forurensningsloven § 73 til vedtak i medhold av § 49 om opplysningsplikt og § 51 om pålegg om undersøkelse.

6. Avklaring av kommunens lovhjemmel

Forurensningsloven § 37 om pålegg om å rydde opp i avfall og lignende eller betale for opprydding, jamfør § 28 om forbud mot forsøpling, brukes normalt når forsøplingen kan identifiseres som avfall. Det holder at avfallet er skjemmende eller vil være til ulempe for miljøet.

Dersom forsøplingen samtidig medfører fare for forurensning, kan saken også følges opp med pålegg til den ansvarlige om å treffe tiltak etter forurensningsloven § 7 fjerde ledd, om plikt til å unngå forurensning. Det kan være praktisk å bruke § 7 fjerde ledd, i denne typen saker, siden kretsen av mulige ansvarlige er videre i § 7, om plikt til å unngå forurensning enn i § 37 om pålegg om å rydde opp i avfall og lignende eller betale for opprydding.

Hvis det dreier seg om avfall i samband med utsalgssteder, turistanlegg, utfartssteder med videre vil også forurensningsloven § 35 om avfall knyttet til utsalgssteder og lignende være aktuell hjemmel.

I de tilfeller hvor det lagres brukte gjenstander som ikke kan anses som avfall er det kun forurensningsloven § 7 fjerde ledd, om plikt til å unngå forurensning, som kan benyttes. Forutsetningen for å gi pålegg i denne typen saker er at lagringen medfører fare for forurensning i strid med forurensningsforbudet i § 7 første ledd.

Om forurensningsloven § 28 – forbud mot forsøpling

Forurensningsloven § 28 lyder:

"Ingen må tømme, etterlate, oppbevare eller transportere avfall slik at det kan virke skjemmende eller være til skade eller ulempe for miljøet. Bestemmelsen i første punktum gjelder også skipsvrak, flyvrak og andre liknende større gjenstander.

Første ledd er ikke til hinder for at avfall blir tatt hånd om på opplagsplass eller i behandlingsanlegg med tillatelse etter § 29 eller for at avfall blir levert dit. Den som har overtrådt forbudet i første ledd, skal sørge for nødvendig opprydding."

Bestemmelsen oppstiller et alminnelig forbud mot å disponere avfall slik at det oppstår forsøpling. Forbudet retter seg mot den som tømmer, etterlater, oppbevarer eller transporterer avfall slik at det kan virke skjemmende eller være til skade eller ulempe for miljøet.

Bestemmelsen rammer for det første avfallsdisponering som kan være til skade eller ulempe for miljøet. Dette er tilfelle dersom avfallet medfører fare for forurensning eller direkte fysisk skade. Klare eksempler på det siste er knust glass og åpne hermetikkbokser som dyr kan skade seg på. Avfallet må heller ikke hindre ferdsel eller redusere trafikksikkerheten. Det er tilstrekkelig at det er en risiko for at skader eller ulemper vil inntre.

Bestemmelsen rammer for det andre avfallsdisponering som ikke nødvendigvis medfører fare for forurensning, men som av estetiske grunner påvirker omgivelsene. Bestemmelsen gjelder ikke bare forsøpling av annen mands eller offentlig eiendom, men også forsøpling av egen eiendom. Om en grunneier lagrer eller deponerer avfall på eiendommen, kan myndighetene pålegge grunneieren å fjerne det, jamfør alternativet *oppbevarer*.

Det samme gjelder dersom grunneieren aksepterer at andre lagrer eller deponerer avfall på hans eiendom. Forutsetningen er imidlertid at avfallet kan "virke skjemmende eller være til skade eller ulempe for miljøet". Om avfallet virker skjemmende må avgjøres i hvert enkelt tilfelle.

Gamle biler som ikke brukes lengre, utrangerte maskiner, bygningsavfall og lignende er typiske eksempler på avfall som ofte lagres på en måte som innebærer et brudd på forsøplingsforbudet.

Den som har overtrådt forsøplingsforbudet, har en plikt til å rydde opp. I mange saker kan det være nok at kommunen viser til det alminnelige forsøplingsforbudet og plikten til å rydde opp.

Mange kommuner har lokale politivedtekter som forbyr enhver forsøpling på eller i umiddelbar nærhet av offentlig sted. Politiet håndhever disse vedtektene, og de anvendes i saker som gjelder forsøpling på gater, offentlige plasser og lignende.

Om forurensningsloven § 27 første ledd – definisjonen av avfall

Forurensningsloven § 27 første ledd, definerer når noe er å anse som avfall:

”Med avfall forstås kasserte løseobjekter eller stoffer. Som avfall regnes også overflødig løseobjekter og stoffer fra tjenesteyting, produksjon og rensaneanlegg med videre. Avløpsvann og avgasser regnes ikke som avfall.”

For at noe skal anses som avfall må det altså for det første dreie seg om *løseobjekter eller stoffer*, og for det andre må disse anses som *kasserte* eller regnes som *overflødig*.

Begrepet *”løseobjekt”* er vidt og omfatter alt fra vanlige husholdningsartikler, biler og båter i alle størrelser, til døde husdyr. At det er tale om *løseobjekter* innebærer imidlertid at faste installasjoner, som hus, stolper og lignende, ikke vil kunne regnes som avfall. Men dersom disse faste installasjonene rives, vil de være avfall dersom de kasseres. Begrepet *”stoffer”* dekker også stoffer i flytende form, slik at for eksempel malings- og oljerester vil kunne være avfall. For *avløpsvann* og avgasser er det uttrykkelig bestemt at dette ikke regnes som avfall.

Å *kassere* noe vil si å kvitte seg med det, ta det endelig ut av bruk eller oppgi eiendomsretten til det. Om en gjenstand er kassert beror i utgangspunktet på en subjektiv vurdering av hva eieren har ment. I de fleste saker vil det nettopp være eiers syn som avgjør om en gjenstand er avfall eller ikke.

I begrepet kassert ligger det også et objektivelement. Det betyr at dersom en gjenstand ut fra plassering, type, funksjonsdyktighet og utseende fremtrer som kassert, vil den kunne anses som avfall selv om eieren av gjenstanden er av en annen oppfatning. Det er videre uten avgjørende betydning om gjenstanden har økonomisk verdi, eller kan utnyttes på annen måte.

En gjenstand kan derfor ha en betydelig økonomisk verdi og likevel falle inn under avfallsdefinisjonen. Denne objektive siden av vurderingstemaet er viktig for å få til en effektiv håndheving av regelverket.

I vurderingen av om en gjenstand må anses som kassert, vil forurensningsmyndigheten kunne ta i betraktning alle relevante omstendigheter i saken. Følgende momenter vil som regel være relevante:

- Er gjenstanden skjæmmende, eller til skade eller ulempe for miljøet?
- Er gjenstanden skadet? Fungerer gjenstanden til sitt opprinnelige formål?
- Hvor lenge har gjenstanden vært ute av bruk?
- Hvordan er gjenstanden tatt hånd om? Er gjenstanden vist den omsorgen som bør forventes?
- Oppfyller gjenstanden de krav som stilles til denne typen produkter?
- Hvilken verdi har gjenstanden? Vil fremtidig bruk forutsette store kostnader til reparasjon slik at gjenstandens verdi totalt sett blir negativ?

Overflødig gjenstander og stoffer fra tjenesteyting, produksjon og rensaneanlegg med videre vil også regnes som avfall. Avgjørende her er det om gjenstanden er å anse som overflødig i forhold til den virksomheten den skriver seg fra. At en gjenstand har økonomisk verdi og kan brukes på nytt til andre formål, er ikke til hinder for at den regnes som avfall.

Om forurensningsloven § 35 - avfall knyttet til utsalgssteder og lignende

Bestemmelsen av forurensningsloven § 35 omfatter forsøpling i områder i og rundt utsalgssteder, som dagligvarehandel, bensinstasjoner, pølseboder og lignende, og turistanlegg, som for eksempler campingplasser.

Innehaveren er forpliktet til å sørge for oppsett av avfallsbeholdere og tømning av disse, og har plikt til å rydde opp i området rundt virksomheten. Denne opprydningsplikten gjelder når det vesentlige av forsøplingen stammer fra virksomheten, men ikke avfall som åpenbart ikke skyldes virksomheten.

Ved stevner og tilstelninger, slik som demonstrasjoner, idrettsarrangementer, festivaler og lignende, er det arrangøren som er ansvarlig for å rydde opp etter arrangementet.

Kommunen kan i det enkelte tilfellet gi nødvendige pålegg til utsalgssteder, turistanlegg og arrangører for å sikre at de oppfyller sin her nevnte plikter.

Kommunen kan derimot ikke pålegge for eksempel turistanlegget å bli med i den kommunale avfallsordningen.

Om forurensningsloven § 37 – pålegg om å rydde opp i avfall og lignende eller betale for opprydding

Forurensningsloven § 37 lyder:

”Kommunen kan gi pålegg om at den som har etterlatt, tømt eller oppbevart avfall i strid med § 28, skal fjerne det, rydde opp innen en viss frist, eller at han skal dekke rimelige utgifter som noen har hatt til fjerning eller opprydding. Slikt pålegg kan også gis overfor den som har overtrådt § 35 første eller tredje ledd dersom dette har ført til at avfallet er blitt spredd.

Forurensningsmyndigheten kan også gi pålegg om opprydding og fjerning til den som var eier av motorkjøretøy, skip, fly eller annen liknende større gjenstand, da det ble etterlatt i strid med § 28 eller som er eier når pålegget gis.

Har noen bedt kommunen gi pålegg om opprydding eller betaling av utgifter etter første eller annet ledd, er avgjørelsen enkeltvedtak også om pålegg ikke blir gitt.”

Kommunen kan med hjemmel i forurensningsloven § 37 første ledd, pålegge den som har tømt, etterlatt eller oppbevart avfall i strid med § 28, om forbud mot forsøpling, å fjerne avfallet eller rydde opp. Kommunen kan gi pålegg til både privatpersoner og foretak.

Forurensningsloven § 37 første ledd, om pålegg om å rydde opp i avfall og lignende eller betale for opprydding, gir kommunene en viss valgmulighet når det gjelder hvem et pålegg skal rettes mot. En rettesnor er at pålegget i første omgang bør rettes mot den som i det konkrete tilfellet er mest å klandre, enten dette er den som eide avfallet, den som kjørte bort og tømte avfallet eller den som oppbevarer avfallet.

Forurensningsloven § 37 første ledd, om pålegg om å rydde opp i avfall og lignende eller betale for opprydding, må forstås slik at en grunneier kan pålegges å rydde opp dersom han selv har forsøplet sin egen eiendom, eller med vitende og vilje har latt andre forsøple sin eiendom. § 37 første ledd kan derimot ikke brukes dersom grunneieren ikke kan lastes for forsøplingen. Hvis avfallet i tillegg til å virke skjæmmende også medfører fare for forurensning i strid med

forurensningsloven § 7 første ledd, om plikt til å unngå forurensning, kan imidlertid kommunen gi selv en uskyldig grunneier pålegg om opprydding eller andre tiltak etter § 7 fjerde ledd. I praksis vil nok mange grunneiere velge å rydde opp av egen interesse uten forutgående pålegg fra myndighetene.

Kommunen trenger ikke gjennomføre noen omfattende undersøkelse, men bør foreta enklere undersøkelser for den avgjør hvem som skal få pålegg om opprydding etter forurensningsloven § 37 første ledd, om pålegg om å rydde opp i avfall og lignende eller betale for opprydding.

Skjer ikke oppryddingen innen den fristen kommunen har satt i et pålegg etter forurensningsloven § 37 første ledd, kan kommunen selv sørge for opprydding og pålegge den ansvarlige å dekke utgiftene, jmfør § 74 om umiddelbar gjennomføring ved forurensningsmyndigheten og § 76 om betaling av utgifter for tiltak mot forurensninger og avfallsproblemer. Kommunen bør vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt etter § 73 om tvangsmulkt ved forhold i strid med loven, før dere setter i gang opprydding på eiers regning.

Forurensningsloven § 37 første ledd, om pålegg om å rydde opp i avfall og lignende eller betale for opprydding, fastslår også at kommunen kan gi pålegg om at den som har tømt, etterlatt eller oppbevart avfall i strid med § 28 om forbud mot forsøpling, skal dekke rimelige utgifter som noen andre enn kommunen har hatt til fjerning eller opprydding. Vanligvis vil et slikt refusjonskrav komme fra en grunneier, som foretar en opprydding av avfall som noen andre har tømt eller etterlatt på hans eiendom, eller fra det offentlige selv. Hvem som helst kan imidlertid kreve refusjon etter § 37 hvis vedkommende har hatt utgifter til opprydding.

Forurensningsloven § 37 andre ledd, om pålegg om å rydde opp i avfall og lignende eller betale for opprydding, er en spesialbestemmelse om pålegg om opprydding og fjerning av motorkjøretøy, skip, fly og annen liknende større gjenstand. Kommunen kan for eksempel bruke § 37 andre ledd for å få fjernet motorvogner som er etterlatt i gaten. Vilkår som må være oppfylt for å bruke § 37 andre ledd er at bilen er avfall og at den kan virke skjemmende, eller være til skade eller ulempe for miljøet. For å kunne karakterisere bilen som avfall, må den være kassert. Politiet kan også fjerne biler som er etterlatt i gaten dersom de er plassert i strid med vegtrafikkloven av 18. juni 1965 nr. 4. Politiet har hjemmel til dette i vegtrafikkloven § 17 om bruk av motorvogn og lignende.

Vedtak som kommunen treffer etter forurensningsloven § 37 første ledd, om pålegg om å rydde opp i avfall og lignende eller betale for opprydding, kan påklages til kommunestyret eller til kommunal klagenemnd. Vedtak kommunen treffer etter § 37 annet ledd kan påklages til Fylkesmannen, jmfør forvaltningsloven § 28 om vedtak som kan påklages.

Om forurensningsloven § 7 - plikt til å unngå forurensning

Forurensningsloven § 7 om plikt til å unngå forurensning, brukes når det er grunn til å tro at forsøplingen fører til forurensning. Dette gjelder selv om gjenstanden i seg selv ikke regnes som avfall. For eksempel kan ikke en grunneier som helt uforskyldt har avfall på sin eiendom pålegges å fjerne dette etter § 37 første ledd, om pålegg om å rydde opp i avfall og lignende eller betale for opprydding. Men, dersom avfallet medfører en fare for forurensning kan han pålegges å rydde opp med hjemmel i § 7 fjerde ledd, om plikt til å unngå forurensning, ettersom han "har" avfallet på sin eiendom.

Dersom et lager av brukte gjenstander, for eksempel eldre uregistrerte biler, medfører fare for forurensning kan du pålegge den ansvarlige rydde opp. Du må foreta en konkret vurdering av forurensningsfaren før du gir pålegg om å rydde opp. Når det gjelder oppsamlede biler hvor væsker og helse- og miljøfarlige stoffer ikke er avtappet, vil det ofte ikke være behov for å gjøre undersøkelser for å fastslå at disse representerer en forurensningsfare.

Forurensningsloven § 7 om plikt til å unngå forurensning, første ledd lyder: *"Ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig etter § 8 eller 9, eller tillatt etter vedtak i medhold av § 11."*

Bestemmelsen viser at det er forbudt å forurense med mindre det foreligger særlig hjemmel for det. Forurensninger som ikke medfører nevneverdige skader eller ulemper for miljøet, er lovlig, jmfør forurensningsloven § 8 tredje ledd, om begrensninger i plikten til å unngå forurensning. Forurensning kan også være tillatt i henhold til en forskrift gitt i medhold av § 9 om forskrifter om forurensning. Videre kan forurensning være tillatt etter en utslippstillatelse gitt i medhold av § 11 om særskilt tilatelse til forurensende tiltak.

Forbudet mot forurensning dekker alle former for aktive handlinger som kan medføre forurensning. Forbudet rammer også forurensning som oppstår ved at forurenseren er passiv og unnlater å forhindre et utslipp. Det innebærer at det er forbudt å oppbevare, eller å ha noe som kan medføre forurensning, med unntak av de begrensningene i dette forbudet som følger av forurensningsloven § 8 om begrensninger i plikten til å unngå forurensning og § 9 om forskrifter om forurensning. For eksempel vil en grunneier som lagrer biler over lang tid, med utilstrekkelig sikring mot forurensning, rammes av forbudet. Dette gjelder uavhengig av om bilene er å anse som avfall eller ikke. Forbudet gjelder også fare for forurensning.

Forurensningsloven § 7 om plikt til å unngå forurensning, fjerde ledd lyder: *"Forurensningsmyndigheten kan pålegge den ansvarlige å treffe tiltak etter annet ledd første til tredje punktum innen en nærmere angitt frist."*

Forsøpling i strid med § 28 i forurensningsloven, om forbud mot forsøpling, som samtidig medfører en fare for forurensning, kan også følges opp ved pålegg etter § 7 fjerde ledd, om plikt til å unngå forurensning. Ettersom kretsen av mulige ansvarlige er snevrere i § 37 om pålegg om å rydde opp i avfall og lignende eller betale for opprydding, enn i § 7 om plikt til å unngå forurensning, kan det være praktisk å benytte § 7 fjerde ledd, om plikt til å unngå forurensning, i denne typen saker.

I tillegg til den generelle adgangen til å benytte forurensningsloven § 7 fjerde ledd, om plikt til å unngå forurensning, der ulovlige avfallsplasser medfører fare for forurensning, har kommunene nå også fått myndighet til å gi pålegg etter denne bestemmelsen i saker hvor brukte gjenstander er lagret på en slik måte at de medfører fare for forurensning i strid med forurensningsforbudet.

Ved denne delegeringen siktes det til gjenstander som ikke nødvendigvis er avfall, men hvor lagringen medfører en forurensningsfare. Dersom et lager av brukte gjenstander, for eksempel eldre uregistrerte biler, medfører fare for forurensning kan kommunen pålegge den ansvarlige å fjerne kilden til forurensning, eventuelt foreta andre tiltak for å unngå eller redusere forurensningsfaren med hjemmel i forurensningsloven § 7 fjerde ledd, om plikt til å unngå forurensning.

Forurensningsloven § 7 første ledd, om plikt til å unngå forurensning, angir hvem et pålegg etter § 7 fjerde ledd kan rettes mot. Her fremgår det at bestemmelsen rammer både den som har, gjør eller setter i verk noe som kan medføre fare for forurensning. Hvem som skal anses som den ansvarlige må vurderes konkret i hver enkelt sak, og det kan også tenkes at flere er ansvarlige for den samme forurensningen.

Ofte vil det være grunneier selv som har plassert gjenstandene der, men det kan også tenkes at et areal er utleid til en person som lagrer brukte gjenstander, for eksempel biler. Da er det naturlig å rette et pålegg mot denne personen. Et utgangspunkt for vurderingen er at den som opprinnelig forårsaket forurensningen er nærmest til å bære ansvaret.

Kommunen må foreta en konkret vurdering av forurensningsfaren før den gir pålegg om å fjerne forurensningskilden, eller faren for forurensninger. Når det gjelder oppsamlede biler hvor væsker og helse- og miljøfarlige stoffer ikke er avtappet, vil det ofte ikke være behov for å foreta omfattende undersøkelser for å fastslå at disse representerer en forurensningsfare.

Skjer ikke oppryddingen innen den fristen kommunen har satt i pålegget, kan kommunen selv sørge for oppryddingen og kreve at den ansvarlige dekker utgiftene, jmf [forurensningsloven § 74](#), om umiddelbar gjennomføring ved forurensningsmyndigheten og [§ 76](#), om betaling av utgifter for tiltak mot forurensninger og avfallsproblemer. Kommunen bør vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt etter [§ 73](#), om tvangsmulkt ved forhold i strid med loven, før det settes i gang opprydding på eiers regning.

Pålegg om opprydding etter denne bestemmelsen kan påklages til Fylkesmannen, jmf [forvaltningslovens § 28](#), om vetak som kan påklages.

7. Oversendelse av saken til annen myndighet

Se brevmal for oversendelse av saken til annen myndighet.

Før saken eventuelt oversendes til en annen forurensningsmyndighet, må kommunen ha forsikret seg om at saken ikke hører inn under kommunens myndighetsområde. Kommunen bør ta kontakt med Fylkesmannen på forhånd i slike tilfeller.

Det er viktig å få frem hvorfor kommunen har kommet frem til at det er fylkesmannen eller Miljødirektoratet som er rette forurensningsmyndighet, og hvilke opplysninger kommunen har avdekket.

8. Forhåndsvarsel av pålegg om opprydding med videre

Se mal for varsel om pålegg i forsøplingssak.

Når kommunen har fått oversikt over saken, bør du sende et brev til den ansvarlige.

Brevet bør:

- påpeke at det er avdekket brudd på forsøplingsforbudet i [forurensningsloven § 28](#), første ledd, om forbud mot forsøpling og/eller i [§ 7](#), første ledd, om plikt til å unngå forurensning.
- vise til oppryddingsplikten, som følger av [§ 28](#), tredje ledd, om forbud mot forsøpling og / eller tiltaksplikten som følger av [§ 7](#), annet ledd, om plikt til å unngå forurensning. Ved brudd på [§ 35](#), om [avfall](#) i sammenheng med utsalgssteder og lignende, vis til oppryddingsplikten som følger direkte av [§ 35](#) første og / eller tredje ledd.
- varsle om at kommunen vil pålegge opprydding i medhold av [§ 37](#), om pålegg om å rydde opp i avfall og lignende eller betale for opprydding eller [§ 7](#), fjerde ledd, om plikt til å unngå forurensning, dersom den ansvarlige ikke innen en angitt dato dokumenterer at oppryddingen er gjennomført og at avfallet er slutttdisponert på en godkjent måte.
- oppgi hvilken frist kommunen vurderer å sette i et eventuelt pålegg om opprydding.

Når du varsler den ansvarlige om at kommunen vil pålegge opprydding, skal du gi parten en frist til å uttale seg, jmf [forvaltningsloven § 16](#), om vikår i tillatelse.

Dersom du sender brevet rekommandert, kan den ansvarlige i ettertid ikke påberope seg at han ikke har mottatt brevet.

Dersom den ansvarlige oppgir at oppryddingen er foretatt, bør kommunen dra på en ny befarng til området. Hvis avfallet, de miljøfarlige gjenstandene, er fjernet og levert til godkjent mottak eller ryddet opp i på annen forsvarlig måte, er saken løst, se punkt 14.

9. Pålegg om opprydding

Se brevmal Pålegg om å rydde opp i forsøpling, med varsel om tvangsmulkt.

Dersom forhåndsvarslet ikke fører til at saken løses, bør kommunen gi et pålegg om opprydding eller fjerning av avfallet eller de miljøfarlige gjenstandene som lagres ulovlig.

Vedtaket hjemles i [forurensningsloven § 37](#), om pålegg om å rydde opp i [avfall](#) og lignende eller betale for opprydding, og/eller [§ 7](#), fjerde ledd, om plikt til å unngå forurensning.

Momenter som kan bestemme innholdet i pålegget og brukes i en begrunnelse er:

- Sakens omfang og alvorlighet.
- Faren for forurensning. Det vil si om saken gjelder deponering eller lagring av avfall eller brukte gjenstander som kan medføre fare for forurensning, som for eksempel ulike typer av [farlig avfall](#). Avstand til [vassdrag](#), sjø eller drikkevannskilder, avrenningsforhold, tilbakeholdelse i jordsmonn, faren for økt erosjon og eventuell helsefare inngår i vurderingene.
- Plage for omgivelsene. Det vil si avstand til nærliggende bebyggelse, områder hvor folk ferdes, for eksempel veier og turområder, verneverdige områder og så videre.
- Kostnad. Ved større ansamlinger vil fjerning og opprydding kunne bli svært kostbart. Kostnaden ved de ulike tiltakene må derfor vurderes opp mot den miljøeffekt en opprydding gir.
- Fare for ytterligere forsøpling. Dette gjelder områder med lett tilgjengelighet eller som ligger nær veg. Her bør det normalt kreves stans i all deponering og full opprydding. I slike tilfeller bør kommunen be veimyndigheter og grunneier om å sette opp ekstra skilting for å unngå ytterligere forurensning.

Pålegget må angi om avfallet eller gjenstandene skal fjernes eller ryddes opp i. Hvis avfallet eller gjenstandene skal fjernes, må pålegget angi hvordan dette kan disponeres lovlig. Ved opprydding må pålegget angi hvilke tiltak den ansvarlige skal gjennomføre. For eksempel, hvordan avfallet skal legges slik at det ikke virker skjemmende, og om området skal dekkes over eller beplantes.

Ved inert avfall: Her kan det være aktuelt at kommunen aksepterer tildekking på stedet i stedet for fjerning. Kommunen kan normalt ikke kreve alternative tiltak til fjerning, som lokal rensing av forurenset avrenning fra det forsurede området, siden dette vil gå utover kommunens myndighetsområde. Denne myndigheten ligger hos enten fylkesmannen eller Miljødirektoratet.

I pålegget skal du sette en frist for gjennomføringen. Ved fastsettelsen av fristen er det naturlig å ta hensyn til hvor alvorlig forsøplingen er, og omfanget av oppryddingen som kreves. De praktiske mulighetene for å få gjennomført pålegget må vurderes og tas hensyn til. For eksempel kan det være utfordringer knyttet til årstider med store snømengder, tele og liknende.

I pålegget kan du samtidig opplyse om tvangsmulkt som virkemiddel.

Kommunen bør be om å bli varslet når oppryddingen er foretatt, med dokumentasjon av at avfallet eller gjenstandene er disponert på godkjent måte.

I enkelte tilfeller kan det også være fornuftig å ta en telefon til aktuelt avfallsanlegg og forhåndsvarsle mulig leveranse, slik at de kan være oppmerksom på avfallet som skal fjernes og leveres.

10. Kontroll og ny frist for gjennomføring

Etter at fristen for opprydding har gått ut, bør kommunen undersøke om den ansvarlige har fulgt opp pålegget. Dette kan gjøres med en ny befarings.

Dersom den ansvarlige ikke har ryddet opp, kan kommunen vedta tvangsmulkt som vil påløpe dersom ikke den ansvarlige har ryddet opp innen en ny frist.

Dersom det er stor fare for forurensning, kan kommunen også vurdere å foreta en umiddelbar opprydding selv og kreve refusjon av den ansvarlige.

11. Vedtak om tvangsmulkt

Se brevmal Vedtak om tvangsmulkt i forsøplingssak.

Kommunen kan vedta tvangsmulkt med hjemmel etter forurensningsloven § 73, om tvangsmulkt ved forhold i strid med loven, for å sikre at bestemmelsene i loven og vedtak i medhold av loven blir gjennomført, jmfør § 73 første ledd. Ved brudd på forsøplings- eller forurensningsforbudet i loven kan kommunen velge om de vil bruke tvangsmulkt direkte for å fremtvinge en lovlig tilstand, eller om de først vil fatte et pålegg om opprydding. Det vil som regel være mest naturlig først å fatte pålegg om opprydding, for så eventuelt å bruke tvangsmulkt som virkemiddel dersom ikke pålegget etterleves av den ansvarlige.

Et vedtak om tvangsmulkt må alltid inneholde en fremtidig frist. Denne fristen må settes slik at det vil være mulig for den ansvarlige å rydde opp innen utløpet av fristen. Ved fastsettelsen av fristen er det naturlig å ta hensyn til hvor alvorlig forsøplingen er, omfanget av oppryddingen som kreves, årstider, tele, tørre veier og praktiske muligheter for gjennomføringen.

Hvis den ansvarlige ikke overholder den nye fristen, påløper en tvangsmulkt til staten på et nærmere angitt beløp, enten som en engangsmulkt eller som en løpende mulkt. For at tvangsmulkten skal virke som et reelt oppfyllelsespress bør den i utgangspunktet være så stor at det ikke vil lønne seg å fortsette det ulovlige forholdet.

Vedtaket om tvangsmulkt må forhåndsvarsles, jmfør forvaltningsloven § 16, om forhåndsvarsling. Fristen for å gjennomføre opprydding må angis i forhåndsvarslet. Også tvangsmulktens størrelse bør angis i varslet. Normalt forhåndsvarsles vedtak om tvangsmulkt etter at kommunen har fått kjennskap til at et pålegg om opprydding ikke er etterkommet.

Men i saker hvor kommunen mener at det er sannsynlig at den ansvarlige ikke vil gjennomføre pålegget om opprydding, kan det være grunn til å forhåndsvarsle tvangsmulkt på et tidligere stadium i saken, samtidig med at pålegget om opprydding forhåndsvarsles eller i selve pålegget om opprydding.

12. Gjennomføre opprydding i regi av kommunen

Hvis kommunen har gitt et pålegg om fjerning eller opprydding, og den ansvarlige ikke etterkommer dette, kan kommunen foreta umiddelbar gjennomføring av pålegget med hjemmel i § 74 i forurensningsloven, om umiddelbar gjennomføring ved forurensningsmyndigheten.

Kommunen har anledning til å gripe inn og rydde opp selv dersom:

- den ansvarlige ikke etterkommer pålegg etter forurensningsloven § 7, fjerde ledd, om plikt til å unngå forurensning, eller § 37, første og annet ledd, om pålegg om å rydde opp i avfall og lignende eller betale for opprydding
- saken haster og et pålegg vil forsinke gjennomføringen
- det er uvisst hvem den ansvarlige er

Kommunen kan overlate den praktiske gjennomføringen av oppryddingen til andre, for eksempel et privat firma. Om nødvendig kan kommunen iverksette tiltak med bistand fra politiet.

Kommunen kan gjøre bruk av og om nødvendig volde skade på den ansvarliges eiendom eller løsøre. Det er ikke noe krav om at bruken av eiendom kun skal knyttes til den del av eiendommen hvor avfallskilden er.

Kommunen har også myndighet til å bruke eller volde skade på en uskyldig tredjemanns eiendom eller løsøre etter forurensningsloven § 75, første ledd, om bruk av annen manns eiendom for å bekjempe forurensning og avfallsproblemer og vederlag for bistand, som et ledd i tiltak mot ulovlig forsøpling. I dette tilfellet skal det betales erstatning. Det er krav om at vinningen ved inngrepet må være vesentlig større enn skaden og ulempen.

I og med at uskyldig tredjemann skal ha full kompensasjon, skal ikke eierens rene økonomiske interesser ha betydning for om inngrepet skal gjennomføres eller ikke. Fordelen av tiltaket må derfor avveies mot ikke-materielle skader og ulemper som eieren påføres.

Staten garanterer for alle utgifter som blir påført uskyldig tredjemann som følge av oppryddingen. Det går fram av forurensningsloven § 75, tredje ledd, om bruk av annen manns eiendom for å bekjempe forurensning og avfallsproblemer og vederlag for bistand.

13. Kreve refusjon for kommunens utlegg

Kommunen kan kreve refusjon av utgifter etter [forurensningsloven § 76](#) om betaling av utgifter for tiltak mot forurensning og avfallsproblemer, fra den ansvarlige i forbindelse med iverksetting av tiltak etter [§ 74](#) om umiddelbar gjennomføring ved forurensningsmyndigheten. I tillegg som erstatning for det den har måttet betale til en uskyldig tredjepart for bruk og skade av deres eiendom etter [§ 75](#) om bruk av annen manns eiendom for å bekjempe forurensning eller avfallsproblemer og vederlag for bistand.

Dersom det er konstatert at den ansvarlige ikke kan betale, eller at det ikke er kjent hvem den ansvarlige er, har kommunen mulighet til å kreve utgiftene dekket av skadelidte eller den tiltaket ble gjennomført til fordel for. Dette kan være en grunneier som har fått ryddet opp på sin eiendom.

14. Avslutte saken

Dersom den ansvarlige oppgir at oppryddingen er foretatt, bør kommunen dra på en ny befarings til området. Sjekk om oppryddingen er i samsvar med pålegget.

Etterspør navn på avfallsanlegg som avfallet er levert til og eventuell kvittering fra avfallsanlegget. I noen tilfeller kan kommunen også vurdere å ta en ekstra utsjekk med anlegget om avfallet faktisk er levert dit.

Skriv gjerne et brev til slutt hvor kommunen bekrefter at pålegget om opprydding er etterkommet og at saken nå anses som avsluttet.

I alvorlige tilfeller og ved gjentatte overtredelser bør kommunen overveie å anmelde forsøplingen til politiet. Dette gjøres etter [forurensningsloven § 78](#) om straffansvar for forurensning og [§ 79](#) om straffansvar for ulovlig håndtering av [avfall](#). Det betyr at den ansvarlige kan bli ilagt en bot, eller i særlig alvorlige tilfeller idømt fengselsstraff, for overtredelse av [§ 7](#) om plikt til å unngå forurensning, eller [§ 28](#) om forbud mot forsøpling. Det er imidlertid viktig at saken også følges opp med de forvaltningsrettslige virkemidlene slik at kommunen sikrer seg at forsøplingen og/eller forurensningen opphører.

Dersom kommunen velger å gå til anmeldelse, bør anmeldelsen dokumenteres med blant annet fotografier og gi en utfyllende beskrivelse av det forholdet som blir anmeldt, herunder de miljømessige konsekvensene. Anmeldelsen må også angi hvem kommunen mener er ansvarlige for overtredelsen. Både enkeltpersoner, selskaper og offentlige organer kan holdes ansvarlige.

Vurder anmeldelse

Miljødirektoratet (den gang SFT) har i samarbeid med Økokrim utarbeidet en [veileder som praktisk hjelpemiddel i arbeidet med miljøkrimssaker](#), TA-1893/2002.

Eksempler på ulovlige avfallsplasser eller ulovlig lagring av brukte gjenstander

Avfallsplasser med stor fare for forurensning

Avfallsplasser for kjøretøyer tatt ut av bruk, "bilkirkegårder" og lignende finnes både på offentlig eide friområder og på privat eiendom. Lagring av kjøretøyer som ikke er miljøsanert, slik at farlige stoffer er fjernet, kan føre til forurensning. Dette skyldes at slike kjøretøyer typisk inneholder drivstoff, [olje](#), frostvæske, kuldemedier, bremsevæske, batterier, oljefiltre, kvikksølvholdige komponenter med videre. Over tid vil bilene derfor lekke ut helse- og miljøfarlige kjemikalier.

Antallet lagrede kjøretøyer er relevant for forurensningsfaren. Strengt tatt vil selv én personbil, som lekker miljøgifter, lede til forurensning. Av ressurs hensyn må imidlertid kommunene i praksis konsentrere seg om de litt større sakene. Når kommunen skal prioritere mellom saker, er det grunn til å være oppmerksomme på at anleggsmaskiner, jordbruksmaskiner og andre større kjøretøyer kan inneholde betydelig mer olje enn en personbil. Det skal derfor enda mindre til før slike kjøretøyer representerer et forurensningsproblem.

Andre momenter av betydning for forurensningsfaren vil være kjøretøyenes alder, hvor lenge de har vært ute av bruk og plasseringen på eiendommen. Dersom kjøretøyene er miljøsanert og stilt opp slik at de ikke forringes over tid, kan forurensningsfaren begrenses.

Også gamle biler som eieren har tenkt å benytte som dele- eller veteranbiler vil kunne representere en fare for forurensning.

Avfallsplasser med byggavfall

En rekke typer [avfall](#) fra rivningsprosjekter og branntomter kan inneholde miljøgifter. Eksempler på avfall med store mengder prioriterte miljøgifter er impregnert trevirke, skumplast med [HFK](#) og [HKFK](#), bygningsmaterialer som betongtilsats (mørtel), fugemasse, isolerglasslim, og maling med [PCB](#), kondensatorer med PCB i lysarmaturer og isolasjonsmaterialer med [bromerte flammehemmere](#).

Avfallsplasser med elektronikk:

Elektrisk- og elektronisk avfall (EE-avfall) er sjelden klassifisert som [farlig avfall](#), men inneholder ofte i varierende grad komponenter som er farlig avfall. Dermed vil forurensningsfaren variere. Blant de verste avfallselementene finner vi kondensatorer med PCB, kvikksølvbrytere, lysstoffrør, sparepærer og PC-er.

Avfallsplasser med forurensede gravmasser

Tidligere tiders disponering av miljøgifter har forurenset grunnen et betydelig antall steder i Norge. Slike steder kan blant annet være industrietomter, avfallsfyllinger og steder med krigsetterlatenskaper. Omplussing av oppgravde masser fra slike steder kan føre til spredning av miljøgifter. I tillegg kan [alunskifer](#) og andre bergarter med et naturlig høyt innhold av svovel, skape sterk forsuring i kontakt med luft eller vann. Miljødirektoratet er kjent med flere tilfeller av forurensning som følge av omplussing av oppgravde masser fra områder med alunskifer. Alunskifer kjenner du igjen ved at det lukter svovel.

Avfallsplasser som hovedsakelig medfører forsøpling

Avfallet på disse avfallsplassene kan være tilnærmet inert, det vil si at det ikke gjennomgår noen betydelig fysisk, kjemisk eller biologisk omdanning. Stein, grus, glass, rent metall og lignende er eksempler på avfall som kan være inert. Avfallet kan også være organisk, og for eksempel bestå i hageavfall eller rent trevirke. Slikt avfall inneholder ikke helse- og miljøfarlige kjemikalier. Ulovlig deponering kan imidlertid virke skjæmmende.

For å ta stilling til hvor alvorlig det er grunn til å se på slike avfallsplasser, må kommunen vurdere om avfallsplassene medfører fare for skade på dyr og mennesker, for eksempel barn som leker. I tillegg vil det være relevant om forsøplingen reduserer bruksverdien av området fordi det fører til lavere trivsel for befolkningen i nærheten.

Generelt bør avfallsplasser som medfører fare for forurensning prioriteres før avfallsplasser som kun virker skjæmmende.

Mange av landets ulovlige avfallsplasser inneholder en blanding av avfall som medfører fare for forurensning, og avfall som bare virker skjæmmende. For eksempel vil det ofte finnes byggavfall, elektrisk- og elektronisk avfall og hageavfall på en og samme avfallsplass. Dersom det først er etablert en ulovlig avfallsplass et sted (med eller uten grunneiers viten), vil denne ofte tiltrekke seg mer avfall. Derfor er det gunstig å gripe fatt i problemet i et tidlig stadium, hvor det er lave kostnader og lite arbeid for grunneier / forurenser å rydde opp.

Praktiske råd for opprydding

Biloppsamlere med tillatelse kan i mange tilfeller hjelpe til med opprydding av oppstillingsplasser eller lagerplasser for kasserte kjøretøy. Kostnaden for arbeidet vil variere for hvert tilfelle, men bilvrak har en verdi, og kan i mange tilfeller være med på å finansiere deler av oppryddingen.

For en biloppsamler vil verdien av et bilvrak være vrakpanten på 2000 kroner (i 2011) pluss stålverdien, samt en verdi i brukbare deler. Stålverdien kan variere sterkt, og det kan dermed være lurt å sjekke denne ved å kontakte et fragmenteringsanlegg for bilvrak. Utgifter vil være transportkostnader og kostnader til miljøsanering. Staten gav i sin tid 631 kroner i støtte til miljøsanering av en bil. Dette kan være en målestokk på utgifter til saneringen.

Mange biloppsamlere vil også kunne ta imot større kjøretøy, landbruksmaskiner og lignende. Disse skal også miljøsaneres og alt farlig avfall skal leveres til godkjent mottak. Kommunen kan vurdere å be om dokumentasjon på at dette er gjort.

Skraphandlere har tillatelse fra politiet til å drive handel med brukte og kasserte ting i næring som metallskrap, men ikke til å behandle farlig avfall. Avfall som må miljøsaneres kan derfor ikke håndteres av skraphandlere. Kommunen kan likevel kontakte skraphandlere ved behov, for eksempel dersom ingen biloppsamlere er interessert i å ta rene metallfraksjoner.

Dersom det finnes avfall med høyt innhold av kobber eller aluminium, vil disse gi en svært god pris i forhold til stål og være attraktivt for både skraphandlere og biloppsamlere.

Disse opplysningene, samt eventuelt oppdaterte metallpriser, kan være nyttige når kommunen skal inngå avtale om opprydding.

Sist revidert: 09.11.2018
av: Miljødirektoratet

41

Hjelp oss å bli bedre!

Skriv din kommentar her

navn

e-post

Jeg er ikke en robot

reCAPTCHA
Personvern - Villkår

Send

Tilbakemelding om feil, mangler og innhold du savner hjelper oss til å forbedre Miljøkommune.no. Din tilbakemelding sendes til nettedaktøren, og publiseres ikke på sidene. Det er frivillig å skrive inn navn og e-post.

Verktøy

[Ordforklaringer](#)

[Kart og databaser](#)

[Lenker](#)

Relatert informasjon

[Riktig behandling av avfall - se Sortere.no](#)
sortere.no

[Kommunetilsyn om forsøpling 2017. Oppsummering av resultater.](#)
www.miljodirektoratet.no

Innhold

- [1. Mistanke om mulig forsøpling eller ulovlig forurensning](#)
  - [2. Avklare sakens karakter og omfang](#)
  - [3. Befaring](#)
  - [4. Avklaring av myndighet](#)
  - [5. Be om opplysninger eller pålegge grunnundersøkelser](#)
  - [6. Avklaring av kommunens lovhjemmel](#)
  - [7. Oversendelse av saken til annen myndighet](#)
  - [8. Forhåndsvarsel av pålegg om opprydding med videre](#)
  - [9. Pålegg om opprydding](#)
  - [10. Kontroll og ny frist for gjennomføring](#)
  - [11. Vedtak om tvangsmulkt](#)
  - [12. Gjennomføre opprydding i regi av kommunen](#)
  - [13. Kreve refusjon for kommunens utlegg](#)
  - [14. Avslutte saken](#)
- [Eksempler på ulovlige avfallsplasser eller ulovlig lagring av brukte gjenstander](#)

Miljødirektoratet eier nettstedet, og drifter det i samarbeid med Riksantikvaren og Statens strålevern.

I tillegg bidrar: Klima- og miljødepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Direktoratet for byggkvalitet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Landbruksdirektoratet, Mattilsynet, Veterinærinstituttet, Norges vassdrags- og energidirektorat, Statens vegvesen, Vegdirektoratet, Norsk folkehelseinstitutt, Norsk Vann og Enova.
